

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., a JUDr. Zory Šmolkové ve věci

žalobce: **Statutární město Ostrava**
sídlem Prokešovo náměstí 1803/8, 729 30 Ostrava

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 12. 2016 č. j. 54085/16/5000-10610-701638,
ve věci penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto žalobcovo odvolání a potvrzeno rozhodnutí Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj ze dne 2. 5. 2016 č. j. 1945100/16/3200-31471-803108, kterým bylo žalobci vyměřeno penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně za období od 18. 5. 2012 do 29. 4. 2016 ve výši 397 349 Kč.

Shodu s prvopisem potvrzuje

2. Žalobce namítá:

- 1) soubor námitek napadajících zákonnost samotného uloženého odvodu;
- 2) odvod byl zaplacen 29. 4. 2016, t. j. ve lhůtě stanovené pro jeho zaplacení rozhodnutím Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj ze dne 15. 9. 2015 č. j. 2725121/15/3200-31471-803108. Žalobce se tak neocitl v žádném prodlení se zaplacením. Zatímco v případě daně je povinnost k jejímu vyčíslení povinností daňového subjektu, v případě odvodu za porušení rozpočtové kázně provádí toto vyčíslení příslušný správní orgán. Výše odvodu tak není zjiitelná povinným samostatně či alespoň za jeho součinnosti, naopak závisí právě na rozhodnutí správního orgánu.

3. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby. K jednotlivým žalobním bodům uvádí:

- 1) k těmto námitkám se žalovaný vyjádřil již ve věci vedené zdejším soudem pod sp. zn. 22 Af 54/2016. Zdůrazňuje dále, že Nejvyšší správní soud opakovaně uvedl, že v žalobě směřující proti stanovení penále z odvodu za porušení rozpočtové kázně jsou žalobní námitky limitovány na námitky vůči výši penále nebo jeho neexistenci. Odvolává se v této souvislosti na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2007 č. j. 2 Afs 30/2007-68, ze dne 9. 1. 2012 č. j. 9 Afs 4/2012-30, ze dne 1. 8. 2011 č. j. 8 Afs 6/2011-86 a ze dne 22. 1. 2009 č. j. 5 Afs 75/2008-101 (všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz);
- 2) úprava penále podle zák. č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtových pravidel), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „rozpočtová pravidla“), je odlišná od úpravy v zák. č. 280/2009 Sb., daňovém řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“). Daňový řád jako základní sankci vázanou na délku prodlení s úhradou daně upravuje úrok z prodlení. Ustanovení o penále obsažené v rozpočtových pravidlech je však úpravou speciální a penále je zde stanoveno jako sankce počítaná ode dne porušení rozpočtové kázně do dne, kdy byly prostředky odvedeny nebo vráceny. Jedná se o obligatorní sankci, jejíž výpočet je pevně zákonem stanoven a správce daně nemá žádnou možnost diskrece. Ani otázku zavinění není možno v této souvislosti zkoumat. Znovu se zde odvolává na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 1. 2012 č. j. 9 Afs 4/2012-30 a ze dne 1. 8. 2011 č. j. 8 Afs 6/2011-86.

4. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

5. K prvému žalobnímu bodu zpochybňující zákonnost samotného odvodu krajský soud uvádí, že již ve svém rozsudku ze dne 20. 3. 2008 č. j. 22 Ca 269/2007-28 vyslovil, že „(...) krajský soud konstatuje, že v dané věci nelze považovat za důvodné námitky ad) 2, 3, 4, 5, neboť tyto žalobní body se nevztahují přímo k nesprávnosti, nezákonnosti předmětných rozhodnutí finančních orgánů, kterými bylo žalobkyni předepsáno penále za dobu porušení rozpočtové kázně či jejich postupu v tomto směru, ale jde o námitky, které směřují do rozhodnutí finančních orgánů, kterými jí byl vyměřen odvod za porušení rozpočtové kázně. Tyto žalobní námitky bylo možné za situace, kdy byl ve věci vydán pravomocný platební výměr č. 06/2007, (jímž byl žalobkyni vyměřen odvod za porušení rozpočtové kázně ve shora uvedené výši), který nebyl zrušen, uplatnit výhradně žalobou proti rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně proti tomuto platebnímu výměru (tak se také stalo a rozsudkem Krajského

soudu v Ostravě ze dne 20.3.2008 sp. zn. 22 Ca 268/2007 byla žaloba žalobkyně zamítnuta - jde o skutečnost známou soudu z úřední činnosti) a v rámci přezkumu touto žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně proti platebnímu výměru, kterým byl žalobkyni sdělen předpis penále za dobu porušení rozpočtové kázně, již k těmto žalobním námitkám přihlížet nelze.“

6. Na těchto závěrech podepsaný soud i nadále setrvává, zejm. za situace, kdy tyto závěry byly stvrzeny i rozhodovací činností Nejvyššího správního soudu, na kterou případně odkazuje žalovaný.
7. Žalobce podal u zdejšího soudu i žalobu, kterou se domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 4. 2016 č. j. 16780/16/5000-10470-711844, jímž bylo zamítnuto žalobcovo odvolání

a potvrzeno rozhodnutí Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj ze dne 15. 9. 2015 č. j. 2725121/15/3200-31471-803108, kterým byl žalobci vyměřen odvod do Národního fondu za porušení rozpočtové kázně ve výši 397 349 Kč (5% celkové částky dotace).

8. Soudu je však z jeho rozhodovací činnosti známo, že právě uvedená žaloba byla zamítnuta rozsudkem zdejšího soudu ze dne 13. 2. 2018 č. j. 22 Af 54/2016-26, www.nssoud.cz, který nabyl právní moci dnem 21. 2. 2018.
9. Krajský soud proto k žalobnímu bodu 1) uzavírá, že předmětem současného přezkumu je vyměření penále, nikoli vyměření samotného odvodu. Žalobní bod 1) se tak ocitá mimo předmět současného soudního přezkumu. Výjimku by představovala situace, kdy by bylo rozhodnutí o vyměření odvodu soudem zrušeno. K tomu však v řízení vedeném zdejším soudem pod sp. zn. 22 Af 54/2016 nedošlo. Žalobní bod 1) je proto nedůvodný.
10. Týká-li se žalobního bodu 2) – žalobce odvod řádně zaplatil ve lhůtě stanovené rozhodnutím o odvodu, proč se nemohl ocitnout v prodlení – i k této problematice se soudy rozhodující ve správním soudnictví již vyslovily.
11. Krajský soud v Ústí nad Labem již v rozsudku ze dne 30. 6. 2014 č. j. 15 Af 169/2011-61, Sb. NSS č. 3210/2015, www.nssoud.cz, vyslovil, že „Ukládání penále za porušení rozpočtové kázně finančními orgány je striktně zakotveno v ust. § 44a rozpočtového zákona, a proto za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně byla žalobkyně povinná zaplatit penále, když tato povinnost byla dána rozpočtovým zákonem, jenž současně určuje i výši penále (...). Žalobkyně by měla vzít v potaz fakt, že pokud z její strany došlo k porušení rozpočtové kázně a vznikla jí povinnost zaplatit odvod za porušení rozpočtové kázně, pak jí zároveň vznikla ze zákona, a to rozpočtového zákona, povinnost zaplatit i penále, jejíž výše byla přesně stanovena zákonem a tedy, jejíž výši nemohla jakkoliv zohlednit žalovaná strana v předmětném daňovém řízení. (...) Tím, že žalobkyně porušila dotační podmínky, neoprávněně použila peněžní prostředky ze státního rozpočtu a porušila tak rozpočtovou kázeň ve smyslu ust. § 44 rozpočtového zákona (...). Pokud ovšem dojde k porušení rozpočtové kázně a vznikne povinnost zaplatit odvod za porušení rozpočtové kázně, vzniká současně z rozpočtového zákona povinnost zaplatit penále ve smyslu ust. § 44a odst. 7 rozpočtového zákona.“ Na základě uvedeného Krajský soud v Ústí nad Labem dospěl k závěru, že při přezkumu rozhodnutí o penále nelze zohledňovat ani prominutou výši odvodu.

12. Nejvyšší správní soud pak v rozsudcích ze dne 9. 1. 2013 č. j. 9 Afs 4/2012-30 a ze dne 29. 1. 2015 č. j. 10 As 158/2014-45 opakovaně zdůraznil, že *„Rozsah přezkumu platebního výměru na penále odvolacím orgánem i soudem (...) je zaměřen zejména na posouzení, zda penále mělo být vůbec předsáno, zda bylo předsáno ve správné výši a za relevantní dobu.“*
13. Rozsudky 4. senátu Nejvyššího správního soudu se o lhůtě stanovené platebním výměrem pro zaplacení samotného odvodu vyjadřují vesměs jako o *„náhradní lhůtě“* ve smyslu § 143 odst. 5 daňového řádu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 6. 2015 č. j. 4 Afs 36/2015-70, ze dne 8. 7. 2015 č. j. 4 Afs 35/2015-84 či ze dne 31. 8. 2017 č. j. 4 Afs 125/2017-26).
14. Uvedené prokládá podepsaný soud za nanejvýš logické.
15. Podle § 44a odst. 8 rozpočtových pravidel za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně podle odstavce 4 písm. b) a c) je porušitel rozpočtové kázně povinen zaplatit penále ve výši 1 promile z částky odvodu za každý den prodlení, nejvýše však do výše tohoto odvodu. Penále se počítá ode dne následujícího po dni, kdy došlo k porušení rozpočtové kázně, do dne, kdy byly prostředky odvedeny nebo u návratných finančních výpomocí vráceny nebo nevyplaceny postupem podle odstavce 5 písm. b). (...)
16. Podepsaný soud zdůrazňuje, že rozpočtová pravidla na žádném místě nevážou vznik povinnosti odvodu na vydání platebního výměru o povinnosti zaplatit odvod.
17. Naopak, ust. § 44a odst. 3 písm. d) rozpočtových pravidel normuje, že fyzická osoba nebo právnická osoba jiná než stát, která porušila rozpočtovou kázeň, je povinna provést prostřednictvím místně příslušného finančního úřadu odvod za porušení rozpočtové kázně do Národního fondu, jestliže porušila rozpočtovou kázeň podle § 44 odst. 1 písm. b) tím, že neoprávněně použila nebo zadržela peněžní prostředky poskytnuté z Národního fondu, nebo tím, že neoprávněně použila nebo zadržela peněžní prostředky podle § 44 odst. 2 písm. d) nebo f) nebo jestliže porušila rozpočtovou kázeň podle § 44 odst. 1 písm. i) nebo j).
18. Povinnost provést odvod tak vzniká již porušením rozpočtové kázně samotným.
19. Nelze souhlasit s argumentací žalobce, že výše povinnosti k odvodu je žalobcem samotným nezjistitelná. Žalobce především si má totiž uvědomit, že rozpočtovou kázeň porušil a splnit svou povinnost odvodu, nikoli vyčkávat (ne)odhalení této skutečnosti příslušnými orgány v prekluzivní lhůtě.
20. Krajský soud proto uzavírá, že prvním dnem prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně v případě, že výše odvodu je jasně stanovena právním předpisem či rozhodnutím o udělení dotace (jak tomu bylo v posuzovaném případě), je první den následující po porušení rozpočtové kázně. Tento výklad odpovídá i výslovnému znění ust. § 44a odst. 8 rozpočtových pravidel.
21. Filipiku žalobce o povaze *„prodlení“* proto shledává krajský soud nedůvodnou.
22. S ohledem na to, že žádný z žalobních bodů nebyl shledán důvodným, krajský soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

23. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když procesně úspěšnému žalovanému podle obsahu spisu nevznikly v tomto řízení žádné náklady přesahující jeho obvyklou úřední činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 17. dubna 2018

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu